

hensyn, der ligger bag ved det? Jeg fatter det ikke. Jeg synes, det er, ja, man kan dårligt sige andet end tåbeligt. Og det er i hvert fald slet ikke værdigt, som nogle har været inde på.

Jeg vil godt sige tak for de bemærkninger, som hr. Kristian Thulesen Dahl kom med om vores forslag. Vi mener naturligvis fra forslagsstillernes side, at hvis der kan findes muligheder for at få åbnet disse arkiver, så vil det være en fantastisk god idé.

Nogle af arkiverne i USA er jo åbnet, og det er det, der har gjort det muligt for Brøsted at dokumentere, at det, der står i rapporten om tvangsforflytningen med hensyn til USA's rolle, er direkte forkert. Det har Brøsted jo allerede dokumenteret ved at få papirer frem. Men der kunne også være en række andre papirer, bl.a. den daværende departementschef i Grønlandsministeriet Eske Bruns optegnelser, som ville være overordentlig interessante med henblik på at komme til bunds i denne sag.

Så det er noget, forslagsstillerne stærkt ønsker. Og vi vil naturligvis også medvirke, hvis der kunne blive flertal for det, til, at man laver en ekstern undersøgelse f.eks. på et af vores universiteter. Det skal ikke komme an på det. Vi har foreslået DUPI til at forestå undersøgelsen, fordi Folketinget har mulighed for – sådan er reglerne om DUPI – direkte selv at anmode DUPI om at iværksætte en sådan undersøgelse. Det ville være hurtigt og effektivt at gå den vej.

Men jeg vil sige til hr. Kristian Thulesen Dahl: Vi vil gerne sikre en eller anden form for uafhængig og objektiv undersøgelse, hvis der kan skabes flertal for det.

Men nu afventer jeg ministerens svar på de spørgsmål, som jeg altså godt nok synes er meget centrale for bedømmelsen af denne sag.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Min første bemærkning skal være et forsøg på at bringe hr. Keld Albrechtsen lidt ned på jorden i forbindelse med denne sags placering i forhold til de grønlandske myndigheder.

Sagen er den, at der er enighed mellem landstyre, Qaanaaq Kommune og den danske regering om, at hvis man kan etablere Dundasløsningen, så er der herefter ikke længere nogen kollektive krav at rejse. Det er en del af sagens kerne, vil jeg sige. Det anser den danske regering for umådelig væsentligt.

Det er altså ikke sådan, som man jo nærmest måtte tro, når man hørte hr. Keld Albrechtsen,

der jo helt kastede fortøjningerne til virkeligheden, at vi handler uden at have nøje kontakt til de grønlandske myndigheder, og at vi ikke diskuterer alle aspekter i denne sag med de grønlandske myndigheder.

Der forhandles nu med den amerikanske regering om at etablere den såkaldte Dundasløsning, som ifølge de grønlandske myndigheder selv vil være en ordentlig afslutning, og som vil etablere ordentlig trafikbetjening af området.

Hr. Keld Albrechtsen går meget op i de retlige omstændigheder; jeg går ud fra, at det også gælder nu. Jeg synes i og for sig ikke, det er passende, at vi diskuterer det her. Der er bebudet en retssag fra en forening med udgangspunkt i fangersamfundet, og jeg finder det derfor rigtigst, at de juridiske spørgsmål, som måtte blive rejst, afgøres ved domstolene. Hvad der i øvrigt måtte være behov for at svare på under udvalgsarbejdet, er regeringen selvfølgelig klar til at svare på.

Lad mig gøre opmærksom på, at når dette spørgsmål efter behandlingen her i dag går videre til, forstår jeg, Udvalget vedrørende Grønlandslove, så vil udvalget jo kunne følge sagen. Det vil kunne følge, at der kommer en rapport fra DUPI til januar, vil kunne følge det svar, som Thule Kommune har bebudet efter gennemgang af Zieglerrapporten, og se kommunens bemærkninger, og det vil også kunne tage det svar, som den danske regering skal afgive til FN's Komité for Racediskrimination, i betragtning. Udvalget vil jo altså kunne inddrage disse elementer i sit arbejde, og på det grundlag kan vi diskutere sagen videre.

Og lad mig så til sidst slå fast, at DUPI i allerhøjeste grad er en uafhængig institution. Jeg hører til min forbavselse medlemmer af Tinget stå her og tale om eksterne forskere eller noget i den retning. Jamen Dansk Udenrigspolitisk Institut er – på grundlag af en lov givet her i Folketinget – en af regeringen aldeles uafhængig institution. Vi kan ikke diktere DUPI undersøgelser, og vi kan endnu mindre diktere det bestemte resultater. DUPI er en helt igennem uafhængig institution.

DUPI har bedt selvstændige forskere blandt de kyndigste, vi har, om at udarbejde en redegørelse for forholdene omkring Thulebasen og hele forløbet fra 1945 frem til 1968, og de har adgang til alt relevant materiale. Så jeg føler, at den undersøgelse, der er igangsat om Thulebasen, er i de bedste hænder.